

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే

॥ ప్రథమాష్టకే ప్రథమః ప్రశ్నః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ ప్రథమాష్టకే ప్రథమః ప్రశ్నః ॥

హరిః ఓ(4)ం ।

బ్రహ్మ సంధత్తం తన్నే జిన్వతం ।

క్షత్తగ్ం సంధత్తం తన్నే జిన్వతం ।

ఇషగ్ం సంధత్తం తాం మే జిన్వతం ।

ఊర్జగ్ం సంధత్తం తాం మే జిన్వతం ।

రయిగ్ం సంధత్తం తాం మే జిన్వతం ।

పుష్టిగ్ం సంధత్తం తాం మే జిన్వతం ।

ప్రజాగ్ం సంధత్తం తాం మే జిన్వతం ।

పశూంధ్ంధత్తం తాన్నే జిన్వతం ।

స్తుతోసి జనధాః ।

దేవాస్త్యా శుక్రపాః ప్రణయంతు ॥ 1 ॥

సువీరాః ప్రజాః ప్రజనయన్పరీహి ।

శుక్రః శుక్రశోచిషా ।

స్తుతోసి జనధాః ।

దేవాస్త్యా మంథిపాః ప్రణయంతు ।

సుప్రజాః ప్రజాః ప్రజనయన్పరీహి ।

మంథీ మంథిశోచిషా ।

Please let us know of any errors in this text.

సంజగ్మా॑నౌ ది॒వ ఆ పృ॑థి॒వ్యాఽఽయుః॑ ।
 సంధ॑త్తం తన్నే॑ జిన్వతం ।
 ప్రా॒ణగ్ం సంధ॑త్తం తం మే॑ జిన్వతం ।
 అపా॑నగ్ం సంధ॑త్తం తం మే॑ జిన్వతం ॥ 2 ॥

వ్యా॒నగ్ం సంధ॑త్తం తం మే॑ జిన్వతం ।
 చక్షుః॑ సంధ॑త్తం తన్నే॑ జిన్వతం ।
 శ్రో॒త్రగ్ం సంధ॑త్తం తన్నే॑ జిన్వతం ।
 మ॒నః సంధ॑త్తం తన్నే॑ జిన్వతం ।
 వా॒చగ్ం సంధ॑త్తం తాం మే॑ జిన్వతం ।
 ఆయుః॑ స్థ ఆయు॑ర్మే ధత్తం ।
 ఆయు॑ర్యజ్ఞాయ॑ ధత్తం ।
 ఆయు॑ర్యజ్ఞప॑తయే ధత్తం ।
 ప్రా॒ణః స్థః ప్రా॒ణం మే॑ ధత్తం ।
 ప్రా॒ణం య॒జ్ఞాయ॑ ధత్తం ॥ 3 ॥

ప్రా॒ణం య॒జ్ఞప॑తయే ధత్తం ।
 చక్షుః॑ స్థశ్చక్షు॑ర్మే ధత్తం ।
 చక్షు॑ర్యజ్ఞాయ॑ ధత్తం ।
 చక్షు॑ర్యజ్ఞప॑తయే ధత్తం ।
 శ్రో॒త్రగ్గ్ స్థః శ్రో॒త్రం మే॑ ధత్తం ।
 శ్రో॒త్రం య॒జ్ఞాయ॑ ధత్తం ।

శ్రో॑త్రం॒ య॒జ్ఞప॑తయే ధ॒త్తం॑ ।
 తౌ దే॑వౌ శుక్రా॒మంధి॑నౌ ।
 క॒ల్పయ॑తం దై॒వీర్విశః॑ ।
 క॒ల్పయ॑తం మా॒నుషీః॑ ॥ 4 ॥

ఇ॒ష॒మూర్జ్జ॑మస్మా॒ను ధ॒త్తం॑ ।
 ప్రా॒ణాన్ప్రశు॑షు ।
 ప్ర॒జాం మ॒యి చ॒ యజ॑మానే చ ।
 ని॒రస్తః॑ శం॒డః ।
 ని॒రస్తో॑ మ॒ర్కః ।
 అప॑నుత్తై శం॒డామ॑ర్కౌ స॒హము॑నా ।
 శుక్ర॑స్య స॒మిద॑సి ।
 మంధి॑నః స॒మిద॑సి ।
 స ప్ర॑థమః సంకృ॒తిర్విశ్వ॑కర్మా ।
 స ప్ర॑థమో మి॒త్రో వరు॑ణో అగ్నిః ।
 స ప్ర॑థమో బృహ॒స్పతి॑శ్చికి॒త్వాన్ ।
 తస్మా॑ ఇంద్రా॒య సు॒తమా॑జుహోమి ॥ 5 ॥

న॒యంత్య॑పానగ్ం సంధ॑త్తం తం మే జిన్వ॑తం ప్రా॒ణం
 య॒జ్ఞాయ॑ ధ॒త్తం మా॒నుషీ॑ర్నిర్ద్వై చ ॥ 1 ॥

బ్ర॒హ్మ క్ష॑త్రం తది॒ష॒మూర్జ్జగ్ం॑ ర॒యిం పు॑ష్టిం ప్ర॒జాం తాం ప॒శూంతాన్॑ ।
 సంధ॑త్తం తత్రా॒ణమ॑పానం వ్యా॒నం తం
 చక్షు॑శ్రో॒త్రం మ॒నస్త॑ద్వాచం తాం ।

ఇషాదిపంచకే వాచం తాం మే పశుంధుంధత్తం తాన్మే
ప్రాణాదిత్రితయే తం మేఽన్యత్ర తన్మే ॥

కృత్తికాస్వగ్నిమాదధీత |
 ఏతద్వా అగ్నేర్నక్షత్రం |
 యత్యృత్తికాః |
 స్వాయామేవైనం దేవతాయామాధాయ |
 బ్రహ్మవర్చసీ భవతి |
 ముఖం వా ఏతన్నక్షత్రాణాం |
 యత్యృత్తికాః |
 యః కృత్తికాస్వగ్నిమాధత్తే |
 ముఖ్య ఏవ భవతి |
 అథో ఖలు ॥ 6 ॥

అగ్నినక్షత్రమిత్యపచాయంతి |
 గృహాన్ హ దాహుకో భవతి |
 ప్రజాపతీ రోహిణ్యామగ్నిమసృజత |
 తం దేవా రోహిణ్యామాదధత |
 తతో వై తే సర్వానోహానరోహాన్ |
 తద్రోహిణ్యై రోహిణిత్వం |
 యో రోహిణ్యామగ్నిమాధత్తే |
 ఋధ్నోత్యేవ |

స॒ర్వా॒నో॒హో॒నో॒హతి॑ ।
 దే॒వా వై భ॒ద్రాః సం॒తోఽగ్ని॑మాధిభృంత ॥ 7 ॥
 తేషా॑మనాహితోఽగ్నిరాసీత్ ।
 అ॒థై॒భ్యో వా॒మం వ॒స్వపా॑క్రామత్ ।
 తే పు॒న॒ర్వస్వో॒రాద॑ధత ।
 తతో॑ వై తాన్ వా॒మం వ॒సూపా॑వర్తత ।
 యః పు॒రాఽభ॒ద్రః స॒న్వాపీ॑యాంధ్యోత్ ।
 స పు॒న॒ర్వస్వో॒రగ్ని॑మాదధిత ।
 పు॒న॒రే॒వైనం॑ వా॒మం వ॒సూపా॑వర్తతే ।
 భద్రో॑ భవతి ।
 యః కా॒మయే॑త దా॒నకా॑మా మే ప్ర॒జాః స్వ॒రితి॑ ।
 స పూ॒ర్వయోః॑ ఫ॒ల్గున్యో॒రగ్ని॑మాదధిత ॥ 8 ॥

అ॒ర్యం॑ణో వా ఏ॒తన్న॑క్షత్రం ।
 య॒త్పూ॒ర్వే ఫ॒ల్గునీ॑ ।
 అ॒ర్యమే॑తి త॒మాహు॑ర్యో దదాతి ।
 దా॒నకా॑మా అ॒స్మై ప్ర॒జా భ॑వంతి ।
 యః కా॒మయే॑త భగీ స్యా॒మితి॑ ।
 స ఉ॒త్తర॑యోః ఫ॒ల్గున్యో॒రగ్ని॑మాదధిత ।
 భగ॑స్య వా ఏ॒తన్న॑క్షత్రం ।
 యదు॒త్తరే॑ ఫ॒ల్గునీ॑ ।

భగ్యే॑వ భ॑వతి ।

కాల॑కంజా వై నామా॑సురా ఆసన్న్ ॥ 9 ॥

తే సు॑వర్గాయ॑ లోకా॑యాగ్నిమ॑చిన్వత ।

పు॑రుష ఇష్ట॑కాముపా॑దధాత్పు॑రుష ఇష్ట॑కాం ।

స ఇంద్రో॑ బ్రాహ్మ॑ణో బ్రు॒వాణ ఇష్ట॑కాముపా॑ధత్త ।

ఏషా॑ మే చి॒త్రా నామే॑తి ।

తే సు॑వర్గం లోక॑మాప్తారోహన్న్ ।

స ఇంద్ర॑ ఇష్ట॑కామావృ॑హత్ ।

తే॒ఽవాకీ॑ర్యంత ।

యే॒ఽవాకీ॑ర్యంత ।

త ఊర్ణా॑వభయో॒ఽభవన్న్ ।

ద్వా॒వృద॑పతతాం ॥ 10 ॥

తౌ ది॒వ్యౌ శ్వా॑నావభవతాం ।

యో భ్రా॑తృవ్యవాంధ్స్యాత్ ।

స చి॒త్రాయా॑మగ్నిమాదధీ॑త ।

అవ॑కీర్యైవ భ్రా॑తృవ్యాన్ ।

ఓజో॑ బలమింద్రియం వీ॒ర్యమా॑త్మంధత్తే ।

వస॑ంతా బ్రాహ్మ॑ణోఽగ్నిమాదధీ॑త ।

వస॑ంతో వై బ్రాహ్మ॑ణస్యర్తుః ।

స్వ ఏ॒వైన॑ంఋతా॒వాధాయ॑ ।

బ్ర॒హ్మ॒వ॒ర్చ॒సీ॒ భ॒వ॒తి॑ |
ము॒ఖం॒ వా॒ ఏ॒తదృ॑తూ॒నాం॒ || 11 ||

య॒ద్య॒నంతః॑ |
యో॒ వ॒సంతా॑గ్ని॒మాధ॒త్తే |
ము॒ఖ్య ఏ॒వ భ॒వతి॑ |
అథో॑ యో॒నిమ॑ంత॒మేవై॒నం ప్ర॒జాత॑మాధ॒త్తే |
గ్రీ॒ష్మే రా॒జన్య॑ ఆద॒ధీత॑ |
గ్రీ॒ష్మో వై రా॒జన్య॑స్య॒ర్తుః |
స్వ ఏ॒వైస॑ంబుతా॒వాధా॑య |
ఇ॒ంద్రి॒యావీ॑ భ॒వతి॑ |
శ॒రది॑ వైశ్య॒ ఆద॒ధీత॑ |
శ॒రద్వై వైశ్య॑స్య॒ర్తుః॒ || 12 ||

స్వ ఏ॒వేస॑ంబుతా॒వాధా॑య |
ప॒శుమా॑న్భవతి |
న పూ॒ర్వయోః॑ ఫ॒ల్గునో॑రగ్ని॒మాద॒ధీత॑ |
ఏ॒షా వై జ॑ఘ॒న్యా రా॒త్రిః సం॑వ॒ధ్నర॑స్య |
య॒త్పా॒ర్వే ఫ॒ల్గునీ॑ |
పృ॒ష్ఠిత॑ ఏ॒వ సం॑వ॒ధ్నర॑స్యాగ్ని॒మాధా॑య |
పా॒పీయా॑న్భవతి |
ఉ॒త్తర॑యోరాద॒ధీత॑ |

ఏషా వై ప్రథమా రాత్రిః సంవధ్నరస్య |
 యదుత్తరే ఫల్గునీ |
 ముఖత ఏవ సంవధ్నరస్యాగ్నిమాధాయ |
 వసీయాన్భవతి |
 అథో ఖలు |
 యదైవైనం యజ్ఞ ఉపనమేత్ |
 అథాదధీత |
 సైవాస్యర్షిః || 13 ||

ఖల్వాధిభ్యంత ఫల్గున్యోరగ్నిమాదధీతాసన్నపతతామృతానాం
 వైశ్యస్యర్తురుత్తరే ఫల్గునీ షట్పు || 2 ||

ఉద్ధంతి |
 యదేవాస్యా అమేధ్యం |
 తదప హంతి |
 అపోఽవోక్షతి శాంత్యై |
 సికతా నివపతి |
 ఏతద్వా అగ్నేర్వైశ్వానరస్య రూపం |
 రూపేణైవ వైశ్వానరమవరుంధే |
 ఊషాన్నివపతి |
 పుష్టిర్వా ఏషా ప్రజననం |
 యదూషాః || 14 ||

పుష్ట్యామే॒వ ప్ర॒జన॑నే॒ఽగ్నిమాధ॑త్తే |
 అథో॑ సం॒జ్ఞాన॑ ఏ॒వ |
 సం॒జ్ఞాన॑గ్గ్ హ్యే॒తత్ప్రశూ॑నాం |
 యదూ॑షాః |

ద్యా॒వాపృ॑థి॒వీ స॒హస్థా॑ం |
 తే వి॑యతీ॒ అబ్రూ॑తాం |
 అస్త్యే॒వ నౌ స॒హ య॒జ్ఞయ॒మితి॑ |
 యద॒ముష్యా॑ య॒జ్ఞయ॒మాసీ॑త్ |
 తద॒స్యామ॑దధాత్ |
 త ఊ॑షా అభవన్న్ || 15 ||

యద॒స్యా య॒జ్ఞయ॒మాసీ॑త్ |
 తద॒ముష్యా॑మదధాత్ |
 తదద॒శ్చంద్ర॑మసి కృ॒ష్ణం |
 ఊ॑షాన్ని॒వప॑న్నదో ధ్యా॒యేత్ |
 ద్యా॒వాపృ॑థి॒వ్యోరే॒వ య॒జ్ఞయే॒ఽగ్నిమాధ॑త్తే |
 అగ్ని॒ర్దేవే॒భ్యో ని॒లాయ॑త |
 ఆఖూ॑ రూ॒పం కృ॒త్వా |
 స పృ॑థి॒వీం ప్రా॒విశ॑త్ |
 స ఊ॑తీః కు॒ర్వాణః పృ॑థి॒వీమ॒ను సమ॑చరత్ |
 తదా॑ఖుక॒రీష॑మభవత్ || 16 ||

యదా॑ఋక॒రీషగ్ం సం॑భారో భవ॑తి |
 యదే॒వాస్య తత్ర॑ న్య॒క్తం |
 తదే॒వావ॑రుంధే |
 ఊర్జం॑ వా ఏ॒తగ్ం రసం॑ పృథి॒వ్యా ఉప॑దీకా ఉద్ధి॑హంతి |
 యద్వ॒శ్మీకం॑ |
 యద్వ॒శ్మీకవ॑సా సం॑భారో భవ॑తి |
 ఊర్జ॑మే॒వ రసం॑ పృథి॒వ్యా అవ॑రుంధే |
 అథో శ్రో॑త్రమే॒వ |
 శ్రో॑త్రగ్ం హ్యే॒తత్పృథి॑వ్యాః |
 యద్వ॒శ్మీకః || 17 ||

అబ॑ధిరో భవ॑తి |
 య ఏ॒వం వేద॑ |
 ప్ర॒జాప॑తిః ప్ర॒జా అ॑స్మజత |
 తాసా॑మన్నముపాక్షి॑యత |
 తాభ్యః॑ సూదముప ప్రాభి॑నత్ |
 తతో॒ వై తాసా॑మన్నం నాక్షి॑యత |
 యస్య॑ సూదః సంభారో భవ॑తి |
 నాస్య॑ గృహే॒న్నం క్షి॑యతే |
 ఆపో॑ వా ఇదమగ్రే॑ సలిలమా॑సీత్ |
 తేన॑ ప్ర॒జాప॑తిరశ్రామ్యత్ || 18 ||

కథమిదగ్గ్ స్యాదితి |
 సోఽపశ్యత్పుష్కరపర్ణం తిష్ఠత్ |
 సోఽమన్యత |
 అస్తి వై తత్ |
 యస్మిన్నిదమధితిష్ఠతీతి |
 స వరాహో రూపం కృత్వోప న్యమజ్జత్ |
 స పృథివీమథ ఆర్చుత్ |
 తస్యా ఉపహత్యోదమజ్జత్ |
 తత్పుష్కరపర్ణేఽప్రథయత్ |
 యదప్రథయత్ || 19 ||

తత్పృథివ్యై పృథివిత్వం |
 అభూద్వా ఇదమితి |
 తద్భూమ్యై భూమిత్వం |
 తాం దిశోఽను వాతః సమవహత్ |
 తాగ్ం శర్కరాభిరదృగ్ంహత్ |
 శం వై నోఽభూదితి |
 తచ్ఛర్కరాణాగ్ం శర్కరత్వం |
 యద్వరాహవిహతగ్ం సంభారో భవతి |
 అస్యామేవాఛంబట్కారమగ్నిమాధత్తే |
 శర్కరా భవంతి ధృత్వై || 20 ||

అథో శంత్యా॒య॒ |
 స॒రే॒తా॒ అ॒గ్ని॒రా॒ధే॒య॒ ఇ॒త్యా॒హుః॑ |
 ఆ॒పో వ॒రు॒ణస్య॑ ప॒త్న॒య॒ ఆస॑న్న్ |
 తా॒ అ॒గ్ని॒రభ్య॑ధ్యా॒యత్ |
 తాః స॒మ॒భవ॑త్ |
 తస్య॑ రే॒తః ప॒రా॒ఽప॑తత్ |
 తద్ధి॑ర॒ణ్యమ॑భవత్ |
 యద్ధి॑ర॒ణ్యము॒పాస్య॑తి |
 స॒రే॒తస॑మే॒వాగ్ని॒మాధ॑త్తే |
 పు॒రుష॑ ఇ॒న్వై స్వా॒దైత॑సో బీ॒భధ్న॑త ఇ॒త్యా॒హుః॑ || 21 ||

ఉ॒త్త॒ర॒త ఉ॒పా॒స్య॒త్యబీ॑భధ్నా॒యై |
 అ॒తి ప్ర॑యచ్ఛతి |
 ఆ॒ర్తి॒మే॒వాతి॑ప్రయచ్ఛతి |
 అ॒గ్ని॒ర్దే॒వేభ్యో॑ ని॒లా॒య॑త |
 అశ్వో॑ రూ॒పం కృ॒త్వా |
 సో॒ఽశ్వ॑త్థే సం॒వధ్న॑ర॒మతి॑ష్టత్ |
 తద॑శ్వ॒త్థస్యా॑శ్వ॒త్థత్వం॑ |
 యదా॑శ్వ॒త్థః సంభా॑రో భవ॒తి |
 యదే॑వాస్య తత్ర॒స్యక్తం॑ |
 తదే॑వావ॒రుంధే॑ || 22 ||

దే॒వా వా॑ ఊర్జం॑ వ్యభ॑జంత |
 తత॑ ఉ॒దుంబ॑ర ఉ॒దతి॑ష్ఠత్ |
 ఊర్గా॑ ఉ॒దుంబ॑రః |
 యదౌ॑దుంబ॒రః సంభా॑రో భవ॑తి |
 ఊర్జ॑మే॒వావ॑రుంధే |
 తృతీ॑యస్యామి॒తో దివి॑ సోమ॑ ఆసీత్ |
 తం గా॑యత్ర్యాహ॑రత్ |
 తస్య॑ పర్ణ॑మచ్ఛిద్యత |
 తత్పర్ణో॑భవత్ |
 తత్పర్ణ॑స్య పర్ణ॑త్వం || 23 ||

యస్య॑ పర్ణ॑మయః సంభా॑రో భవ॑తి |
 సోమ॑పీ॒థమే॑వావ॑రుంధే |
 దే॒వా వై బ్ర॑హ్మన్నవదంత |
 తత్పర్ణ॑ ఉ॒పాశృ॑ణోత్ |
 సుశ్ర॑వా వై నామ॑ |
 యత్పర్ణ॑మయః సంభా॑రో భవ॑తి |
 బ్రహ్మ॑వర్చ॒నమే॑వావ॑రుంధే |
 ప్ర॒జాప॑తిరగ్నిమ॒స్సృజ॑త |
 సోఽబి॑భేత్ప్ర॒మా ధ॑క్ష్యతీతి |
 తగ్ం శం॑యాశమయత్ || 24 ||

తచ్ఛం॒యై శ॒మి॒త్వం॑ ।
 యచ్ఛ॑మీ॒మయః॑ సంభారో భవ॑తి ।
 శాంత్యా॑ అప్రదా॒హాయ॑ ।
 అగ్నేః॑ సృ॒ష్టస్య॑ యతః ।
 వికంక॑తం భా ఆర్చ॒చ్ఛత్ ।
 యద్వైకంక॑తః సంభారో భవ॑తి ।
 భా ఏ॒వావ॑రుంధే ।
 సహృ॑దయోఽగ్ని॒రాధే॒య ఇ॒త్యా॑హుః ।
 మరు॑తోఽద్భి॒రగ్ని॒మత॑మయన్న్ ।
 తస్య॑ తాంత॒స్య హృ॑దయమాచ్ఛిందన్న్ ।
 సాఽశ॑నిరభవత్ ।
 యదశ॑నిహతస్య వృక్ష॒స్య సంభారో॑ భవతి ।
 సహృ॑దయమే॒వాగ్ని॒మాధ॑త్తే ॥ 25 ॥

ఊషా॑ అభవన్నభవద్వల్మీకోఽశ్రామ్యదప్రథయద్ధృత్త్యై బీభధ్భత
 ఇత్యా॑హూ రుంధే పర్ణత్వమశమయదచ్ఛిందగ్న్స్త్రీణి చ ॥ 3 ॥

ద్వాద॑శసు విక్రామే॒ష్వగ్ని॒మాద॑ధీత ।
 ద్వాద॑శ మాసాః సంవ॒థ్సరః॑ ।
 సంవ॒థ్సరాదే॒వైన॑మవరుధ్యాధత్తే ।
 యద్ద్వాద॑శసు విక్రామే॒ష్వాద॑ధీత ।
 పరి॑మితమవరుంధీత ।

చక్షుర్నిమిత ఆదధీత |
 ఇయద్ద్వాదశవిక్రామా(3) ఇతి |
 పరిమితం చైవాపరిమితం చావరుంధే |
 అస్మతం వై వాచా వదతి |
 అస్మతం మనసా ధ్యాయతి || 26 ||

చక్షుర్వై సత్యం |
 అద్రా(3)గిత్యాహ |
 అదర్శమితి |
 తథ్సత్యం |
 యశ్చక్షుర్నిమితేఽగ్నిమాధత్తే |
 సత్య ఏవైనమాధత్తే |
 తస్మాదాహితాగ్నిర్నాస్మతం వదేత్ |
 నాస్య బ్రాహ్మణోఽనాశ్వాన్స్తపే వసేత్ |
 సత్యే హ్యస్యాగ్నిరాహితః |
 ఆగ్నేయా వై రాత్రిః || 27 ||

ఆగ్నేయాః పశవః |
 ఐంద్రమహాః |
 నక్తం గార్హపత్యమాదధాతి |
 పశూనేవావరుంధే |
 దివాఽహవనీయం |

ఇంద్రియమేవావరుంధే |
 అర్థోదితే సూర్య ఆహవనీయమాదధాతి |
 ఏతస్మిన్వై లోకే ప్రజాపతిః ప్రజా అస్మజత |
 ప్రజా ఏవ తద్యజమానః సృజతే |
 అథో భూతం చైవ భవిష్యచ్ఛావరుంధే || 28 ||

ఇడా వై మానవీ యజ్ఞానూకాశిన్యాసీత్ |
 సాఽశృణోత్ |
 అసురా అగ్నిమాదధత ఇతి |
 తదగచ్ఛత్ |
 త ఆహవనీయమగ్ర ఆదధత |
 అథ గార్హపత్యం |
 అథాన్వాహర్యపచనం |
 సాఽబ్రవీత్ |
 ప్రతీచ్యేషాగ్ శ్రీరగాత్ |
 భద్రా భూత్వా పరాభవిష్యంతితి || 29 ||

యస్యైవమగ్నిరాధీయతే |
 ప్రతీచ్యస్య శ్రీరేతి |
 భద్రో భూత్వా పరాభవతి |
 సాఽశృణోత్ |
 దేవా అగ్నిమాదధత ఇతి |

తదగచ్ఛత్ |

తే॒న్వాహ॑ర్యప॒చన॑మగ్ర ఆద॒ధత |

అథ గా॑ర్హపత్యం |

అథా॑హవనీయం |

సా॒బ్రవీ॑త్ || 30 ||

ప్రాచ్యే॑షాగ్ శ్రీ॒రగా॑త్ |

భద్రా॑ భూ॒త్వా సు॑వర్గం లో॒కమే॑ష్యంతి |

ప్ర॒జాం తు న వే॑ధ్యంత ఇతి |

యస్యై॑వమగ్నిరా॒ధీయ॑తే |

ప్రాచ్య॑స్య శ్రీ॒రేతి |

భద్రో॑ భూ॒త్వా సు॑వర్గం లో॒కమే॑తి |

ప్ర॒జాం తు న వి॑దతే |

సా॒బ్రవీ॑దిడా మనుం |

తథా॑ వా అహం తవాగ్నిమా॒ధాస్యా॑మి |

యథా॑ ప్ర ప్ర॒జయా॑ పశుభి॒ర్మిథు॑నైర్జన్యసే || 31 ||

ప్రత్య॑స్మిన్లోకే స్థా॒స్యసి |

అభి॑ సు॒వర్గం లో॒కం జే॑ష్యసీతి |

గా॑ర్హపత్యమగ్ర ఆద॒ధాత్ |

గా॑ర్హపత్యం వా అను ప్ర॒జాః పశ॒వః ప్ర॒జాయ॑ంతే |

గా॑ర్హపత్యేనైవాస్మై ప్ర॒జాం పశు॑న్ప్రాజనయత్ |

అథా॑న్వాహో॑ర్యప॑చ॒నం ।
 తి॒ర్యజ్జీ॑వ వా॒ ఆ॒యం లో॑కః ।
 అ॒స్మిన్నే॒వ తే॑న లో॒కే ప్ర॑త్యతిష్ఠత్ ।
 అథా॑హవనీ॒యం ।
 తే॒నైవ సు॒వర్గం లో॒కమ॑భ్యజయత్ ॥ 32 ॥

య॒స్యై॒వమ॑గ్ని॒రాధీ॑యతే ।
 ప్ర ప్ర॒జయా॑ పశు॒భిర్మి॒థునై॑ర్జాయతే ।
 ప్ర॒త్యస్మి॑న్లో॒కే తి॑ష్ఠతి ।
 అ॒భి సు॒వర్గం లో॒కం జ॑యతి ।
 య॒స్య వా అ॒యథా॑దే॒వత॑మ॒గ్నిరా॑ధీ॒యతే॑ ।
 ఆ దే॒వతా॑భ్యో వృ॒శ్శ్యతే॑ ।
 పా॒సీయా॑న్భవతి ।
 య॒స్య యథా॑దే॒వతం॑ ।
 న దే॒వతా॑భ్య ఆ వృ॒శ్శ్యతే॑ ।
 వ॒సీయా॑న్భవతి ॥ 33 ॥

భృ॒గూ॑ణాం త్వా॒ఽంగి॑రసాం ప్ర॒తప॑తే ప్ర॒తేనా॑ద॒ధామీ॑తి
 భృ॒గ్వం॑గిరసామాద॒ధ్యాత్ ।
 ఆది॒త్యా॑నాం త్వా దే॒వానాం॑ ప్ర॒తప॑తే
 ప్ర॒తేనా॑ద॒ధామీ॑త్యన్యాసాం
 బ్రా॒హ్మ॑ణీనాం ప్ర॒జానాం॑ ।

వరుణస్య త్వా రాజ్ఞో వ్రతపతే
 వ్రతేనాదధామీతి రాజ్ఞః |
 ఇంద్రస్య త్వేంద్రియేణ వ్రతపతే
 వ్రతేనాదధామీతి రాజస్యస్య |
 మనోస్త్యా గ్రామణ్యో వ్రతపతే
 వ్రతేనాదధామీతి వైశ్యస్య |
 ఋభూణాం త్వా దేవానాం వ్రతపతే
 వ్రతేనాదధామీతి రథకారస్య |
 యథాదేవతమగ్నిరాధీయతే |
 న దేవతాభ్య ఆ వృశ్యతే |
 వసీయాన్భవతి || 34 ||

ధ్యాయతి వై రాత్రిశ్చావరుంధే
 భవిష్యంతీత్యబ్రవీజ్ఞనిష్యసేఽజయద్వసీయాన్భవతి నవ చ || 4 ||

ప్రజాపతిర్వాచః సత్యమపశ్యత్ |
 తేనాగ్నిమాధత్త |
 తేన వై స ఆర్థ్నోత్ |
 భూర్భువః సువరిత్యాహ |
 ఏతద్వై వాచః సత్యం |
 య ఏతేనాగ్నిమాధత్తే |
 ఋథ్నోత్యేవ |

అథో సత్యప్రాశూరేవ భవతి |
 అథో య ఏవం విద్వాసభిచరతి |
 స్తృణుత ఏవైసం || 35 ||

భూరిత్యాహ |
 ప్రజా ఏవ తద్యజమానః సృజతే |
 భువ ఇత్యాహ |
 అస్మిన్నేవ లోకే ప్రతితిష్ఠతి |
 సువరిత్యాహ |
 సువర్గ ఏవ లోకే ప్రతితిష్ఠతి |
 త్రిభిరక్షరైర్గార్హపత్యమాదధాతి |
 త్రయ ఇమే లోకాః |
 ఏష్వేవైసం లోకేషు ప్రతిష్ఠితమాధత్తే |
 సర్వైః పంచభిరాహవనీయం || 36 ||

సువర్గాయ వా ఏష లోకాయాధీయతే |
 యదాహవనీయః |
 సువర్గ ఏవాస్మై లోకే వాచః
 సత్యగ్ం సర్వమాప్నోతి |
 త్రిభిర్గార్హపత్యమాదధాతి |
 పంచభిరాహవనీయం |
 అష్టౌ సంపద్యంతే |

అష్టాక్ష॑రా గాయ॒త్రీ |
 గాయ॒త్రోఽగ్నిః॑ |
 యావా॑నే॒వాగ్నిః॑ |
 తమా॑ధ॒త్తే || 37 ||

ప్ర॒జాప॑తిః ప్ర॒జా అ॑స్స॒జత॑ |
 తా అ॑స్మాధ్మ॒ష్టాః ప॑రాచీ॒రాయ॑న్ |
 తాభ్యో॑ జ్యోతి॒రుద॑గృ॒హ్ణాత్ |
 తం జ్యోతిః॑ ప॒శ్యంతీః॑ ప్ర॒జా అ॑భిస॒మావ॑ర్తంత |
 ఉప॑రీ॒వాగ్ని॑ముద్ధృ॒ష్టియా॑దుద్ధ॒రన్ |
 జ్యోతి॑రే॒వ ప॒శ్యంతీః॑ ప్ర॒జా
 య॑జ॒మాన॑మ॒భిస॑మావ॒ర్తంతే॑ |
 ప్ర॒జాప॑తే॒రక్ష్య॑శ్వ॒యత్ |
 తత్ప॑రా॒పత॑త్ |
 తదశ్వో॑భ॒వత్ |
 తదశ్వ॑స్యాశ్వ॒త్వం || 38 ||

ఏష॑ వై ప్ర॒జాప॑తిః |
 యద॑గ్నిః |
 ప్రా॒జాప॑త్యో॒శ్వః |
 యదశ్వం॑ పు॒రస్తా॑న్న॒యతి॑ |
 స్వమే॑వ చక్షుః ప॒శ్యన్ప్ర॒జాప॑తి॒రనూ॑దేతి |

వజ్రీ॒ వా॒ వి॒షః॑ ।
 యద॑శ్వః ।
 యద॑శ్వం పురస్తా॑న్నయతి ।
 జాతా॑నేవ బ్రాతృ॑వ్యాస్పృణుదతే ।
 పునరా॑వర్తయతి ॥ 39 ॥

జని॑ష్యమాణానేవ ప్రతి॑నుదతే ।
 న్యాహ॑వనీయో గార్హ॑పత్యమకామయత ।
 ని గార్హ॑పత్య ఆహ॑వనీయం ।
 తౌ విభా॑జం నాశకో॑ష్ఠ్ ।
 సోఽశ్వః॑ పూర్వ॑వాడ్భూత్వా ।
 ప్రాంచం॑ పూర్వ॑ముదవహత్ ।
 తత్పూర్వ॑వాహః పూర్వ॑వాత్త్వం ।
 యద॑శ్వం పురస్తా॑న్నయతి ।
 విభక్తి॑రేవైనయోః సా ।
 అథో॑ నానా॑వీర్యావే॒వైనో॑ కురుతే ॥ 40 ॥

యదు॑పర్యుపరి శిరో॑ హరేత్ ।
 ప్రాణాన్ విచ్ఛి॑ంద్యాత్ ।
 అథో॑ఽధః శిరో॑ హరతి ।
 ప్రాణా॑నాం గోపి॑థాయ ।
 ఇయత్యగ్రే॑ హరతి ।

అథే॒యత్యథే॒యతి॑ ।
 త్రయ॑ ఇ॒మే లో॒కాః ।
 ఏ॒ష్వే॒వైనం॑ లో॒కే॒షు ప్ర॒తిష్ఠిత॑మాధ॒త్తే ।
 ప్ర॒జాప॑తిర॒గ్నిమ॑స్యజ॒త ।
 సో॒ఽబిభే॑త్ప్ర॒మా ధ॒క్ష్వతీ॑తి ॥ 41 ॥

తస్య॑ త్రే॒ధా మ॑హి॒మానం॑ వ్యో॒హత్ ।
 శా॒ంత్యా అప్ర॑దాహో॒య ।
 యత్రే॒ధాఽగ్ని॑రాధీ॒యతే॑ ।
 మ॒హి॒మాన॑మే॒వాస్య॑ తద్వ్యా॒హతి॑ ।
 శా॒ంత్యా అప్ర॑దాహో॒య ।
 పు॒నరా॑వర్త॒యతి॑ ।
 మ॒హి॒మాన॑మే॒వాస్య॑ సం॒దధా॑తి ।
 ప॒శుర్వా ఏ॒షః ।
 యద॑శ్యః ।
 ఏ॒ష రు॒ద్రః ॥ 42 ॥

యద॑గ్నిః ।
 యద॑శ్యస్య॒ పదే॑ఽగ్ని॒మాద॑ధ్యాత్ ।
 రు॒ద్రాయ॑ ప॒శూన॑పిదధ్యాత్ ।
 అప॑శుర్యజ॒మానః॑ స్యాత్ ।
 యన్పా॑క్రమయేత్ ।

అన॑వరు॒ద్ధా అ॒స్య ప॒శవః॑ సు॒యః |
 పా॒ర్శ్వ॒త ఆ॒క్రమ॑యేత్ |
 యథా॑ఽఽహిత॒స్యాగ్నే॑రం॒గారా॑ అభ్యవవర్తే॒రన్ |
 అవ॑రుద్ధా అ॒స్య ప॒శవో॑ భవ॒ంతి |
 న రు॒ద్రాయా॑పిదధాతి || 43 ||

త్రీ॑ణి హ॒విగ్ం॑షి నిర్వపతి |
 విరా॑జ ఏ॒వ వి॒క్రాంతం॑ యజమా॒నోఽను॑ విక్రమతే |
 అగ్న॑యే పవమానాయ |
 అగ్న॑యే పావకాయ |
 అగ్న॑యే శుచయే |
 యదగ్న॑యే పవమానాయ నిర్వపతి |
 పునా॑త్యేవైసం |
 యదగ్న॑యే పావకాయ |
 పూ॒త ఏ॒వాస్మి॑న్నున్నాద్యం దధాతి |
 యదగ్న॑యే శుచయే |
 బ్ర॒హ్మవ॒ర్చన॑మే॒వాస్మి॑న్నుపరిష్టాద్దధాతి || 44 ||

ఏ॒నమా॑హవనీ॒యం ధ॒త్తేఽశ్వ॑త్వం వర్తయతి కురుత ఇతి
 రు॒ద్రో దధా॑తి యదగ్న॑యే శుచయ ఏకం చ || 5 ||

దే॒వాసు॑రాః సంయ॒త్తా ఆస॑న్ |
 తే దే॒వా వి॑జయముపయంతః |

అగ్నౌ వామం వసు సం న్యదధత |
 ఇదము నో భవిష్యతి |
 యది నో జేష్యంతీతి |
 తదగ్నిర్నోధ్విహమశక్నోత్ |
 తత్రేధా విన్యదధాత్ |
 పశుషు తృతీయం |
 అప్సు తృతీయం |
 ఆదిత్యే తృతీయం || 45 ||

తద్దేవా విజిత్య |
 పునరవారురుభ్యంత |
 తేఽగ్నయే పవమానాయ పురోడాశమష్టాకపాలం నిరవపన్న్ |
 పశవో వా అగ్నిః పవమానః |
 యదేవ పశుష్వాసీత్ |
 తత్రేనావారుంధత |
 తేఽగ్నయే పావకాయ |
 ఆపో వా అగ్నిః పావకః |
 యదేవాప్స్వాసీత్ |
 తత్రేనావారుంధత || 46 ||

తేఽగ్నయే శుచయే |
 అసౌ వా ఆదిత్యోఽగ్నిః శుచిః |

యదే॒వాది॒త్య ఆ॒సీత్ |
 తత్తే॒నా॒వారు॑ంధ॒త |
 బ్ర॒హ్మ॒వాది॒నో వ॑దంతి |
 తను॒వో వా॒వైతా॑ అ॒గ్న్యాధే॑యస్య |
 ఆగ్నే॒యో వా అ॒ష్టాక॑పాలోఽగ్న్యాధే॑యమితి |
 యత్తం ని॒ర్వపే॑త్ |
 నైతా॑నీ |
 యథా॒ఽఽత్మా స్యాత్ || 47 ||

నాం॑గాని |
 తాదృ॑గే॒వ తత్ |
 యదే॒తాని॑ ని॒ర్వపే॑త్ |
 న తం |
 యథా॒ఽంగా॑ని స్మ్యః |
 నాత్మా |
 తాదృ॑గే॒వ తత్ |
 ఉ॒భయా॑ని స॒హ ని॒రుప్యా॑ణి |
 య॒జ్ఞస్య॑ సాత్మత్వాయ |
 ఉ॒భయం॑ వా ఏ॒తస్యే॑ంద్రియం ఏ॒ర్యమా॑ప్యతే || 48 ||

యోఽగ్ని॑మాధత్తే |
 ఐంద్రా॑గ్నమే॒కాద॑శకపాలమనునిర్వపేత్ |

ఆదిత్యం చరుం |
 ఇంద్రాగ్ని వై దేవానామయాతయామానౌ |
 యే ఏవ దేవతే అయాతయామ్ని |
 తాభ్యామేవాస్మా ఇంద్రియం వీర్యమవరుంధే |
 ఆదిత్యో భవతి |
 ఇయం వా అదితిః |
 అస్యామేవ ప్రతితిష్ఠతి |
 ధేన్వై వా ఏతద్రేతః || 49 ||

యదాజ్యం |
 అనడుహస్తండులాః |
 మిథునమేవావరుంధే |
 ఘృతే భవతి |
 యజ్ఞస్యాలూక్షాంతత్వాయ |
 చత్వార ఆర్షేయాః ప్రాశ్నంతి |
 దిశామేవ జ్యోతిషి జుహోతి |
 పశవో వా ఏతాని హవీగంషి |
 విష రుద్రః |
 యదగ్నిః || 50 ||

యథ్నద్య ఏతాని హవీగంషి నిర్వపేత్ |
 రుద్రాయ పశూనపి దధ్యాత్ |

అపశుర్యజమానః స్యాత్ |
 యన్నానునిర్వపేత్ |
 అనవరుద్ధా అస్య పశవః సుగ్ధః |
 ద్వాదశసు రాత్రీష్వను నిర్వపేత్ |
 సంవత్సరప్రతిమా వై ద్వాదశ రాత్రయః |
 సంవత్సరేణైవాస్మై రుద్రగ్ం శమయిత్వా |
 పశూనవరుంధే |
 యదేకమేకమేతాని హవీగ్ంషి నిర్వపేత్ || 51 ||

యథా త్రీణ్యావపనాని పూరయేత్ |
 తాదృక్తత్ |
 న ప్రజననముచ్ఛిగ్ంషేత్ |
 ఏకం నిరుప్య |
 ఉత్తరే సమస్యేత్ |
 తృతీయమేవాస్మై లోకముచ్ఛిగ్ంషతి ప్రజననాయ |
 తం ప్రజయా పశుభిరను ప్రజాయతే |
 అథో యజ్ఞస్యైవైషాఽభిక్రాంతిః |
 రథచక్రం ప్రవర్తయతి |
 మనుష్యరథేనైవ దేవరథం ప్రత్యవరోహతి || 52 ||

బ్రహ్మవాదినో వదంతి |
 హోతవ్యమగ్నిహోత్రాం(3) న హోతవ్యా(3)మితి |

యద్యజుషా జుహుయాత్ |
 అయథాపూర్వమాహుతీ జుహుయాత్ |
 యన్న జుహుయాత్ |
 అగ్నిః పరాభవేత్ |
 తూష్ణిమేవ హోతవ్యం |
 యథాపూర్వమాహుతీ జుహోతి |
 నాగ్నిః పరాభవతి |
 అగ్నిధే దదాతి || 53 ||

అగ్నిముఖానేవర్తూన్ప్రీణాతి |
 ఉపబర్హణం దదాతి |
 రూపాణామవరుద్ధ్యై |
 అశ్వం బ్రహ్మణే |
 ఇంద్రియమేవావరుంధే |
 ధేనుగ్ం హోత్రే |
 ఆశిష ఏవావరుంధే |
 అనడ్వాహమధ్వర్యవే |
 వహ్నిర్వా అనడ్వాన్ |
 వహ్నిరధ్వర్యుః || 54 ||

వహ్నినైవ వహ్ని యజ్ఞస్యావరుంధే |
 మిథునౌ గావౌ దదాతి |

మిథునస్యావరుడ్యై |

వాసో దదాతి |

సర్వదేవత్యం వై వాసః |

సర్వా ఏవ దేవతాః ప్రీణాతి |

ఆ ద్వాదశభ్యో దదాతి |

ద్వాదశ మాసాః సంవత్సరః |

సంవత్సర ఏవ ప్రతితిష్ఠతి |

కామమూర్ధ్వం దేయం |

అపరిమితస్యావరుడ్యై || 55 ||

ఆదిత్యే తృతీయమప్స్వసీతతేనావారుంధత స్యాదాప్యతే
 రేతోఽగ్నిరేకమేకమేతాని హవిగంషి నిర్వపేత్ప్రత్యవరోహతి
 దదాత్యధ్వర్యుర్దేయమేకం చ || 6 ||

ఘర్మః శిరస్తదయమగ్నిః |

సంప్రియః పశుభిర్భవత్ |

చర్దిస్తోకాయ తనయాయ యచ్ఛ |

వాతః ప్రాణస్తదయమగ్నిః |

సంప్రియః పశుభిర్భవత్ |

స్వదితం తోకాయ తనయాయ పితుం పచ |

ప్రాచీమను ప్రదిశం ప్రేహి విద్వాన్ |

అగ్నేరగ్నే పురో అగ్నిర్భవేహ |

విశ్వా ఆశా దీద్యానో విభాహి |
 ఊర్జం నో ధేహి ద్విపదే చతుష్పదే || 56 ||

అర్కశ్చక్షుస్తదసౌ సూర్యస్తదయమగ్నిః |
 సంప్రియః పశుభిర్భువత్ |
 యత్తే శుక్ర శుక్రం వర్చః శుక్రా తనూః |
 శుక్రం జ్యోతిరజస్రం |
 తేన మే దీదిహి తేన త్వాఽఽదధే |
 అగ్నినాఽగ్నే బ్రహ్మణా |
 ఆనశే వ్యానశే సర్వమాయుర్వానశే |
 యే తే అగ్నే శివే తనువౌ |
 విరాట్చ స్వరాట్చ |
 తే మా విశతాం తే మా జిన్వతాం || 57 ||

యే తే అగ్నే శివే తనువౌ |
 సంరాట్చాభిభూశ్చ |
 తే మా విశతాం తే మా జిన్వతాం |
 యే తే అగ్నే శివే తనువౌ |
 విభూశ్చ పరిభూశ్చ |
 తే మా విశతాం తే మా జిన్వతాం |
 యే తే అగ్నే శివే తనువౌ |
 ప్రభీష్వ చ ప్రభూతిశ్చ |

తే మా విశతాం తే మా జిన్వతాం ।
 యాస్తే అగ్నే శివాస్తనువః ।
 తాభిస్త్యాఽఽదధే ।
 యాస్తే అగ్నే ఘోరాస్తనువః ।
 తాభిరముం గచ్ఛ ॥ 58 ॥

చతుష్పదే జిన్వతాం తనువస్త్రిణి చ ॥ 7 ॥

ఇమే వా ఏతే లోకా అగ్నయః ।
 తే యదవ్యావృత్తా ఆధీయేరన్న ।
 శోచయేయుర్యజమానం ।
 ఘర్మః శిర ఇతి గార్హపత్యమాదధాతి ।
 వాతః ప్రాణ ఇత్యన్వాహార్యపచనం ।
 అర్కశ్చక్షురిత్యాహవనీయం ।
 తేనైవైనాన్వ్యావర్తయతి ।
 తథా న శోచయంతి యజమానం ।
 రథంతరమభిగాయతే గార్హపత్య ఆధీయమానే ।
 రాధంతరో వా అయం లోకః ॥ 59 ॥

అస్మిన్నేవైనం లోకే ప్రతిష్ఠితమాధత్తే ।
 వామదేవ్యమభిగాయత ఉద్ధ్రియమాణే ।
 అంతరిక్షం వై వామదేవ్యం ।
 అంతరిక్ష ఏవైనం ప్రతిష్ఠితమాధత్తే ।

అథో శాంతిర్వై వామదేవ్యం ।
 శాంతమేవైనం పశవ్యముద్ధరతే ।
 బృహదభిగాయత ఆహవనీయ ఆధీయమానే ।
 బార్హతో వా అసౌ లోకః ।
 అముష్మిన్నేవైనం లోకే ప్రతిష్ఠితమాధత్తే ।
 ప్రజాపతిరగ్నిమసృజత ॥ 60 ॥

సోఽశ్వోఽవారో భూత్వా పరాజైత్ ।
 తం వారవంతీయేనావారయత ।
 తద్వారవంతీయస్య వారవంతీయత్వం ।
 శ్వైతేన శ్యేతీ అకురుత ।
 తచ్ఛైతస్య శ్వైతత్వం ।
 యద్వారవంతీయమభిగాయతే ।
 వారయిత్వైవైనం ప్రతిష్ఠితమాధత్తే ।
 శ్వైతేన శ్యేతీ కురుతే ।
 ఘర్మః శిర ఇతి గార్హపత్యమాదధాతి ।
 సశీర్షాణమేవైనమాధత్తే ॥ 61 ॥

ఉపైనముత్తరో యజ్ఞో నమతి ।
 రుద్రో వా ఏషః ।
 యదగ్నిః ।
 స ఆధీయమాన ఈశ్వరో యజమానస్య

పశూన్ హిగ్ంసితోః |
 సంప్రియః పశుభిర్భువదిత్యాహ |
 పశుభిరేవైనగ్ం సంప్రియం కరోతి |
 పశూనామహిగ్ంసాయై |
 ఛర్దిస్తోకాయ తనయాయ యచ్ఛేత్యాహ |
 ఆశిషమేవైతామాశాస్తే |
 వాతః ప్రాణ ఇత్యన్వాహార్యపచనం || 62 ||

సప్రాణమేవైనమాధత్తే |
 స్వదితం తోకాయ తనయాయ పితుం పచేత్యాహ |
 అన్నమేవాస్మై స్వదయతి |
 ప్రాచీమను ప్రదిశం ప్రేహి విద్వానిత్యాహ |
 విభక్తిరేవైనయోః సా |
 అథో నానావీర్యావేవైనో కురుతే |
 ఊర్జం నో ధేహి ద్విపదే చతుష్పద ఇత్యాహ |
 ఆశిషమేవైతామాశాస్తే |
 అర్కశ్చక్షురిత్యాహవనీయం |
 అర్కో వై దేవానామన్నం || 63 ||

అన్నమేవావరుంధే |
 తేన మే దీదిహిత్యాహ |
 సమింధ ఏవైనం |

ఆనశే వ్యానశ ఇతి త్రిరుదింగయతి |
 త్రయ ఇమే లోకాః |
 ఏష్వేవైనం లోకేషు ప్రతిష్ఠితమాధత్తే |
 తత్తథా న కార్యం |
 వీంగితమప్రతిష్ఠితమాదధీత |
 ఉద్భృత్యైవాధాయాభిమంత్రియః |
 అవీంగితమేవైనం ప్రతిష్ఠితమాధత్తే |
 విరాట్ట స్వరాట్ట యాస్తే అగ్నే
 శివాస్తనువస్తాభిస్తాస్త్వాఽఽదధ ఇత్యాహ |
 ఏతా వా అగ్నేః శివాస్తనువః |
 తాభిరేవైనగ్ం సమర్థయతి |
 యాస్తే అగ్నే ఘోరాస్తనువస్తాభిరముం గచ్ఛేతి
 బ్రూయాద్యం ద్విష్యాత్ |
 తాభిరేవైనం పరాభావయతి || 64 ||

లోకోఽస్సజతైనమాధత్తేఽన్వాహార్యపచనం దేవానామన్నమేనం
 ప్రతిష్ఠితమాధత్తే పంచ చ || 8 ||

శమీగర్భాదగ్నిం మంథతి |
 ఏషా వా అగ్నేర్యజ్ఞియా తనూః |
 తామేవాస్మై జనయతి |
 అదితిః పుత్రకామా |

సాధ్యేభ్యో దేవేభ్యో బ్రహ్మాదనమపచత్ |
 తస్యా ఉచ్ఛేషణమదదుః |
 తత్ప్రాశ్నాత్ |
 సా రేతోఽధత్త |
 తస్యై ధాతా చార్యమా చాజాయేతాం |
 సా ద్వితీయమపచత్ || 65 ||

తస్యా ఉచ్ఛేషణమదదుః |
 తత్ప్రాశ్నాత్ |
 సా రేతోఽధత్త |
 తస్యై మిత్రశ్చ వరుణశ్చాజాయేతాం |
 సా తృతీయమపచత్ |
 తస్యా ఉచ్ఛేషణమదదుః |
 తత్ప్రాశ్నాత్ |
 సా రేతోఽధత్త |
 తస్యా అగ్ంశశ్చ భగశ్చాజాయేతాం |
 సా చతుర్థమపచత్ || 66 ||

తస్యా ఉచ్ఛేషణమదదుః |
 తత్ప్రాశ్నాత్ |
 సా రేతోఽధత్త |
 తస్యా ఇంద్రశ్చ వివస్వాగ్శ్చాజాయేతాం |

బ్రహ్మాదనం పచతి |
 రేత ఏవ తద్దధాతి |
 ప్రాక్షంతి బ్రాహ్మణా ఓదనం |
 యదాజ్యముచ్చిష్యతే |
 తేన సమిధోభ్యజ్యాదధాతి |
 ఉచ్చేషణాద్వా అదితీ రేతోభత || 67 ||

ఉచ్చేషణాదేవ తద్రేతో ధత్తే |
 అస్తి వా ఏతత్ |
 యథ్సమిధః |
 ఏతద్రేతః |
 యదాజ్యం |
 యదాజ్యేన సమిధోభ్యజ్యాదధాతి |
 అస్థ్యేవ తద్రేతసి దధాతి |
 తిస్ర ఆదధాతి మిథునత్వాయ |
 ఇయతీర్భవంతి |
 ప్రజాపతినా యజ్ఞముఖేన సంమితాః || 68 ||

ఇయతీర్భవంతి |
 యజ్ఞపరుషా సంమితాః |
 ఇయతీర్భవంతి |
 ఏతావద్వై పురుషే వీర్యం |

వీ॒ర్య॑సంమి॒తాః |
 ఆ॒ర్ద్రా భ॑వంతి |
 ఆ॒ర్ద్రమి॑వ హి రే॒తః సి॑చ్యతే |
 చి॒త్రియ॑స్యాశ్వ॒త్థస్యాద॑ధాతి |
 చి॒త్రమే॑వ భవతి |
 ప్సు॒తప॑తీభిరాద॑ధాతి || 69 ||

ఏ॒తద్వా॑ అ॒గ్నేః ప్రి॒యం ధా॑మ |
 యద్ధృ॒తం |
 ప్రియే॒ణైవైనం॑ ధా॒మ్నా స॑మర్థయతి |
 అథో తే॑జసా |
 గా॒యతీ॑భిర్బ్రా॒హ్మణస్యాద॑ధ్యాత్ |
 గా॒యత్ర॑చ్ఛందా వై బ్రా॒హ్మణః |
 స్వస్య॑ ఛంద॑సః ప్రత్యయన॒స్త్వాయ॑ |
 త్రిష్టు॑గ్భి రాజన్యస్య |
 త్రిష్టు॑ష్ఠందా వై రాజన్యః |
 స్వస్య॑ ఛంద॑సః ప్రత్యయన॒స్త్వాయ॑ || 70 ||

జగ॑తీభిర్వైశ్యస్య |
 జగ॑తీఛందా వై వైశ్యః |
 స్వస్య॑ ఛంద॑సః ప్రత్యయన॒స్త్వాయ॑ |
 తగ్ం సం॑వధ్ధురం గోపా॒యేత్ |

సంవ॑భ్ర॒రగ్ం హి రే॑తో హి॒తం వ॑ర్ణతే ।
 యద్యే॑నగ్ం సంవ॑భ్రరే నోప॑నమేత్ ।
 సమి॑ధః పు॒నరా॑ద॒ధ్యాత్ ।
 రే॑త ఏ॒వ తద్ధి॑తం వ॒ర్ణమా॑నమేతి ।
 న మా॑గ్ంస॒మశ్నీ॑యాత్ ।
 న స్త్రి॑యముపే॒యాత్ ॥ 71 ॥

యన్మా॑గ్ంస॒మశ్నీ॑యాత్ ।
 యద్ధ్రి॑యముపే॒యాత్ ।
 నిర్వీ॑ర్యః స్యాత్ ।
 నైస॑మగ్ని॒రుప॑నమేత్ ।
 శ్వ ఆ॒ధాస్య॑మానో బ్రహ్మో॒దనం ప॑చతి ।
 ఆది॒త్యా వా ఇ॒త ఉ॒త్తమాః సు॑వర్గం లో॒కమా॑యన్న్ ।
 తే వా ఇ॒తో య॑ంతం ప్ర॒తిను॑దంతే ।
 ఏతే॑ ఖ॒లు వా॒వాది॑త్యాః ।
 యద్బ్రా॑హ్మణాః ।
 తైరే॒వ సం॑త్వం గచ్ఛ॒తి ॥ 72 ॥

నైసం ప్ర॒తిను॑దంతే ।
 బ్రహ్మ॑వాది॒నో వద॑ంతి ।
 క్వా సః ।
 అగ్నిః కార్యః ।

యోఽస్మై ప్రజాం పశున్ప్రజనయతీతి |
 శల్కైస్తాగ్ం రాత్రిమగ్నిమింధీత |
 తస్మిన్నుపవ్యుషమరణీ నిష్టపేత్ |
 యథర్షభాయ వాశితా న్యావిచ్ఛాయతి |
 తాదృగేవ తత్ |
 అపోదూహ్య భస్మాగ్నిం మంథతి || 73 ||

సైవ సాఽగ్నేః సంతతిః |
 తం మథిత్వా ప్రాంచముద్ధరతి |
 సంవథ్సరమేవ తద్రేతో హితం ప్రజనయతి |
 అనాహితస్తస్మాగ్నిరిత్యాహుః |
 యః సమిధోఽనాధాయాగ్నిమాధత్త ఇతి |
 తాః సంవథ్సరే పురస్తాదాదధ్యాత్ |
 సంవథ్సరాదేవైనమవరుధ్యాధత్తే |
 యది సంవథ్సరేఽనాదధ్యాత్ |
 ద్వాదశ్యాం పురస్తాదాదధ్యాత్ |
 సంవథ్సరప్రతిమా వై ద్వాదశ రాత్రయః |
 సంవథ్సరమేవాస్యాహితా భవంతి |
 యది ద్వాదశ్యాం నాదధ్యాత్ |
 త్ర్యహే పురస్తాదాదధ్యాత్ |
 ఆహితా ఏవాస్య భవంతి || 74 ||

ద్వి॒తీ॒య॒మ॒ప॒చ్ఛ॒తు॒ర్థ॒మ॒ప॒చ॒ద॒ది॒తీ॒ రే॒తో॒ఽధ॒త్త॒ సం॒మి॒తా
 ఘృ॒త॒వ॒తీ॒భి॒రా॒ద॒ధా॒తి॒ రా॒జ॒న్యః॒ స్వ॒స్య॒ ఛం॒ద॒సః
 ప్ర॒త్య॒య॒న॒స్త్వా॒యే॒యా॒ధ్గ॒చ్ఛ॒తి॒ మం॒థ॒తి॒ రా॒త్ర॒య॒శ్చ॒త్వరి॒ చ ॥ 9 ॥

ప్ర॒జా॒ప॒తిః॒ ప్ర॒జా॒ అ॒స్మ॒జ॒త |
 స॒ రి॒రి॒చా॒నో॒ఽమ॒న్య॒త |
 స॒ త॒పో॒ఽత॒వ్య॒త |
 స॒ ఆ॒త్మ॒న్వీ॒ర్య॒మ॒ప॒శ్య॒త్ |
 త॒ద॒వ॒ర్ణ॒త |
 త॒ద॒స్మా॒ధ్న॒హా॒సో॒ర్ధ్వ॒మ॒స్మ॒జ్య॒త |
 సా॒ వి॒రా॒డ॒భ॒వ॒త్ |
 తాం దే॒వా॒సు॒రా వ్య॒గృ॒హ్ణా॒త |
 సో॒ఽబ్ర॒వీ॒త్య॒జా॒ప॒తిః |
 మ॒మ॒ వా ఏ॒షా ॥ 75 ॥

దో॒హా ఏ॒వ యు॒ష్మా॒క॒మి॒తి |
 సా త॒తః ప్రా॒చ్యు॒ద॒క్రా॒మ॒త్ |
 త॒త్యు॒జా॒ప॒తిః ప॒ర్య॒గృ॒హ్ణా॒త్ |
 అ॒ధ॒ర్వ పి॒తుం మే గో॒పా॒యే॒తి |
 సా ద్వి॒తీ॒య॒ము॒ద॒క్రా॒మ॒త్ |
 త॒త్యు॒జా॒ప॒తిః ప॒ర్య॒గృ॒హ్ణా॒త్ |
 న॒ర్య ప్ర॒జాం మే గో॒పా॒యే॒తి |

సా తృతీయముదక్రామత్ |
 తత్ప్రజాపతిః పర్యగృహ్లాత్ |
 శగ్గస్య పశూన్మే గోపాయేతి || 76 ||

సా చతుర్థముదక్రామత్ |
 తత్ప్రజాపతిః పర్యగృహ్లాత్ |
 సప్రథ సభాం మే గోపాయేతి |
 సా పంచమముదక్రామత్ |
 తత్ప్రజాపతిః పర్యగృహ్లాత్ |
 అహే బుద్ధియ మంత్రం మే గోపాయేతి |
 అగ్నిన్ వాప సా తాస్వ్యక్రమత |
 తాన్ప్రజాపతిః పర్యగృహ్లాత్ |
 అథో పంక్తిమేవ |
 పంక్తిర్వా ఏషా బ్రాహ్మణే ప్రవిష్టా || 77 ||

తామాత్మనోఽధి నిర్మమితే |
 యదగ్నిరాధీయతే |
 తస్మాదేతావంతోఽగ్నయ ఆధీయంతే |
 పాంక్తం వా ఇదగ్ం సర్వం |
 పాంక్తేనైవ పాంక్తగ్ స్పృణోతి |
 అధర్వ పితుం మే గోపాయేత్యాహ |
 అన్నమేవైతేస స్పృణోతి |

న॒ర్య ప్ర॒జాం మే॑ గో॒పాయే॑త్యా॒హ |
 ప్ర॒జామే॑వైతే॒న స్పృ॑ణోతి |
 శగ్గ్స్య॑ ప॒శూన్మే॑ గో॒పాయే॑త్యా॒హ || 78 ||

ప॒శూనే॑వైతే॒న స్పృ॑ణోతి |
 సప్ర॑థ స॒భాం మే॑ గో॒పాయే॑త్యా॒హ |
 స॒భామే॑వైతేనే॒ంద్రియ॑గ్గ్ స్పృ॑ణోతి |
 అహే॑ బు॒ద్ధియ॑ మంత్రం మే॑ గో॒పాయే॑త్యా॒హ |
 మంత్ర॑మే॒వైతే॒న శ్రియ॑గ్గ్ స్పృ॑ణోతి |
 యద॑న్వాహో॒ర్యప॑చనే॒న్వాహో॒ర్యం ప॑చంతి |
 తేన॑ సో॒న్స్యాభీ॑ష్టః ప్రి॒తః |
 యధ్గార్హ॑పత్య ఆ॒జ్యమ॑ధిశ్రయంతి సంపత్నీ॒ర్యాజ॑యంతి |
 తేన॑ సో॒న్స్యాభీ॑ష్టః ప్రి॒తః |
 యదా॑హవనీయే జు॒హ్వతి॑ || 79 ||

తేన॑ సో॒న్స్యాభీ॑ష్టః ప్రి॒తః |
 యధ్భ॑భాయాం వి॒జయ॑ంతే |
 తేన॑ సో॒న్స్యాభీ॑ష్టః ప్రి॒తః |
 యదా॑వసథే॒న్న్యగ్ం హ॑రంతి |
 తేన॑ సో॒న్స్యాభీ॑ష్టః ప్రి॒తః |
 తథా॑న్య సర్వే ప్రి॒తా అభీ॑ష్టా ఆధీ॒యంతే॑ |
 ప్ర॒వస॑థమే॒ష్యన్నే॒వము॑పతిష్ఠే॒తైక॑మేకం |

యథా బ్రాహ్మణాయ గృహేవాసినే పరిదాయ గృహనేతి |
 తాదృగేవ తత్ |
 పునరాగత్యోపతిష్ఠతే |
 సాఽభాగేయమేవైషాం తత్ |
 సా తత ఊర్ధ్వారోహత్ |
 సా రోహిణ్యభవత్ |
 తద్రోహిణ్యై రోహిణీత్వం |
 రోహిణ్యామగ్నిమాదధీత |
 స్వ ఏవైనం యోనౌ ప్రతిష్ఠితమాధత్తే |
 ఋద్ధ్వోత్యేనేన || 80 ||

ఏషా పశూన్యే గోపాయేతి ప్రవిష్టా పశూన్యే
 గోపాయేత్యాహ జుహ్వతి తిష్ఠతే సప్త చ || 10 ||

బ్రహ్మ సంధత్తం కృత్తికాసూధంతి ద్వాదశసు ప్రజాపతిర్వాచో
 దేవాసురాస్తదగ్నిర్వోద్ధర్మః శిర ఇమే వై శమీగర్భాత్ప్రజాపతిః
 స రిరిచానః సతపః స ఆత్మన్వీర్యం దశ || 10 ||

బ్రహ్మ సంధత్తం తౌ దివ్యావధో శంతవాయ ప్రాచ్యేషాం
 యదుపర్యుపరి యధ్సద్యః సోఽశ్వోఽవారో భూత్వా
 జగతీభిరశీతిః || 80 ||

బ్రహ్మ సంధత్తమ్ృద్ధ్వోత్యేనేన ||

|| హరిః ఓ(3)ం ||

|| ఇతి కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే ప్రథమాష్టకే ప్రథమః ప్రశ్నః సమాప్తః ||